

Renesance oslavuje krásy života

Hlavní znaky

Ptáčníková Ivana

Renesance

- vznik v Itálii – bohatá města Janov, Benátky, Florencie
 - podporují vzdělání a práci umělců (portréty, zámky, paláce)
- 14. - 16. století
- název „renaissance“ znamená znovuzrození antického umění.
- - umělecký a životní styl obrozující antické ideály a hodnoty, důraz je kladen na člověka a jeho pozemský život.
- umělci vynikají ve více oborech = „**renesanční člověk**“

Znaky renesance v architektuře

- horizontálnost – vrstvení vodorovných pruhů a pater, rovné linie
- čtvercový půdorys staveb
- okna obdélníková,
- krenelování – zubatá cimbuří, věžičky, střílny, falešné štíty
- arkády – řady oblouků na štíhlých sloupech
- fasády omítané zdobené sgrafity
- stavební materiál - cihly

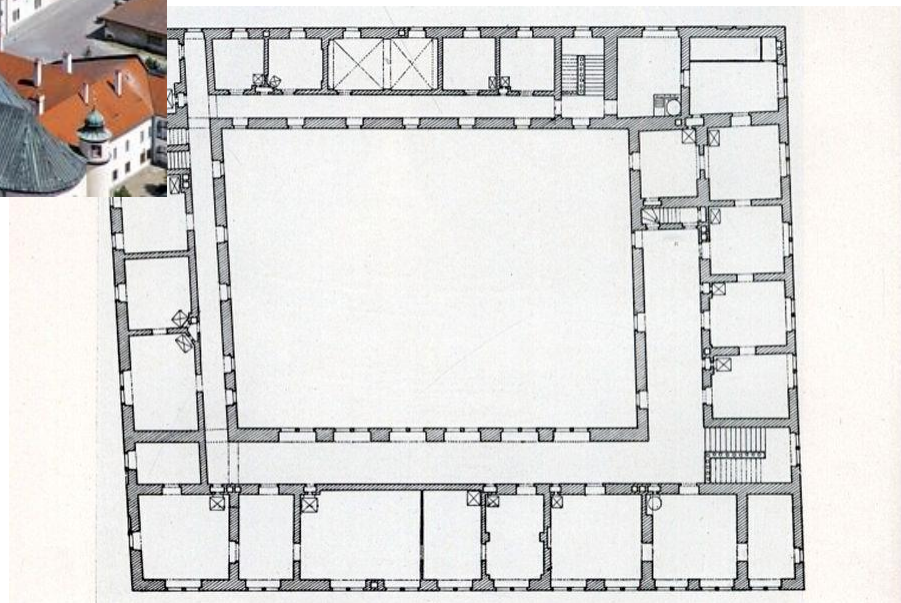
Horizontálnost = vodorovné členění

Čtvercový půdorys

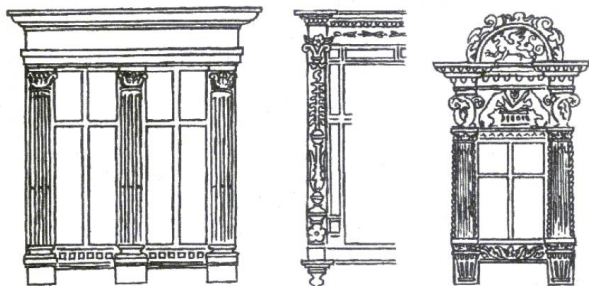

Zámek v Litomyšli

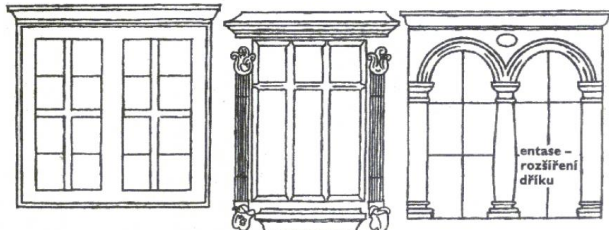

Obdélníková okna

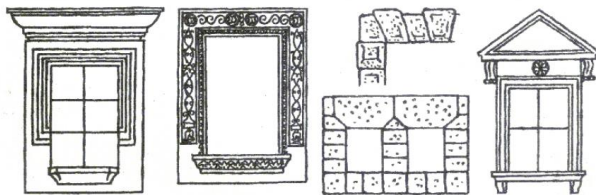
OKNA ČASNÉ A VRCHOLNÉ RENESANCE (1493—1580)

Praha – Vladislavský sál, k jihu (1493) – kladí se nezalamuje, kanelované polosloupky s pištalami po celé výšce stejně široké • Praha – Havelská ulice čp. 510 (1502) – podporu tvoří subtilní kandelábr • Litomyšl, U rytířů čp. 110 (1546) – vysoký nadokenní nástavec

Typické sdružené okno se společnou nadpražní římsou • Brandýs nad Labem, zámek (1502–1508) – kanelované polosloupky s květovými hlavicemi nic nenesou • Praha – Hrad, Maximiliánovo křídlo – sdružené okno s půlkruhovými záklenky s archivoltami na toskánských sloupech

Český Krumlov, kaplanka (kolem r. 1520) – pro renesanci typické pravoúhlé zalomení celého profilu ve výši „soklu“ • Pardubice (po r. 1538) – sériově pátené keramické ostění s rozvilinami, erby a motivy kandelábrů • bosovaná ostění (šambrány) Nelshozava (po r. 1553) Praha – Lobkovický palác (1545–1563) • Chrudim–náměstí (1573) – okno s trojúhelníkovým frontonem na konzolách

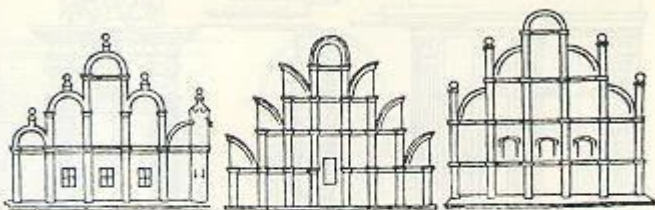
Cimbuří – zubatá zakončení stěn

Falešné štíty

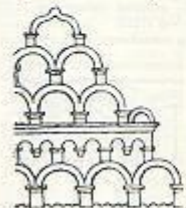
OBLOUČKOVÉ ŠTÍTY ODVOZENÉ Z BENÁTSKÉ RENESANCE

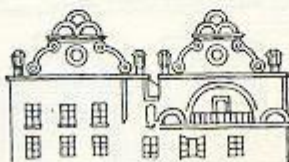
Základní typ - Praha,
Týnská škola (1560 - 1570)

Telč čp. 61 (1555),
rozevřený obrys

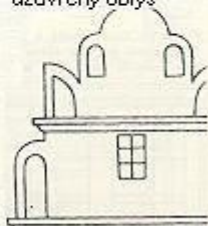
Litoměřice - radnice,
uzavřený obrys

Táborský štít (obloučky
po celé ploše)

Soběslav, Černý orel -
kombinace obloučků
s volutami

Pozdní rustikalizovaný štít
(kolem r. 1580)

Arkády – sloupy spojené oblouky

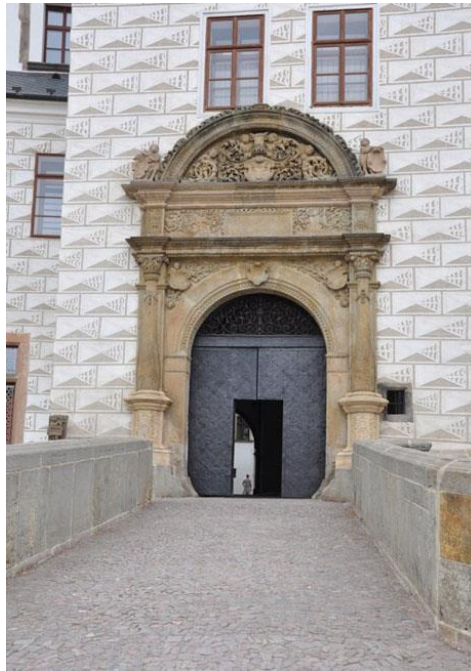

Sgrafita - omítka

- Zdivo se omítalo dvěma vrstvami omítky – spodní barevná, svrchní bílá.
- Sgrafita vznikala proškrabováním do vlhké omítky.
- Měla podobu psaníček, rostlinných ornamentů nebo výjevů s postavami

Sgrafita

- psaníčkové

- figurální

Stavby

- převládají světské stavby
- zámky
- paláce
- městské domy
- náměstí
- radnice
- městské věže

Zámek

- nový typ šlechtického sídla
- důraz je kladen na pohodlí, komfort, reprezentaci, ne obranyschopnost
- 4 křídla, nádvoří s arkádami
- obklopen zahradou s letohrádkem, míčovnou, jízdárnou, oranžérií, kašnou
- stěny jsou zdobeny obrazy, tapetami, koberci, trémové a kazetové stropy

ZÁMEK

věž s renesanční
hemicí

nádvoří

arkády

čtvercový půdorys

krenelování

sdržené

obdélníkové okno

sgrafita

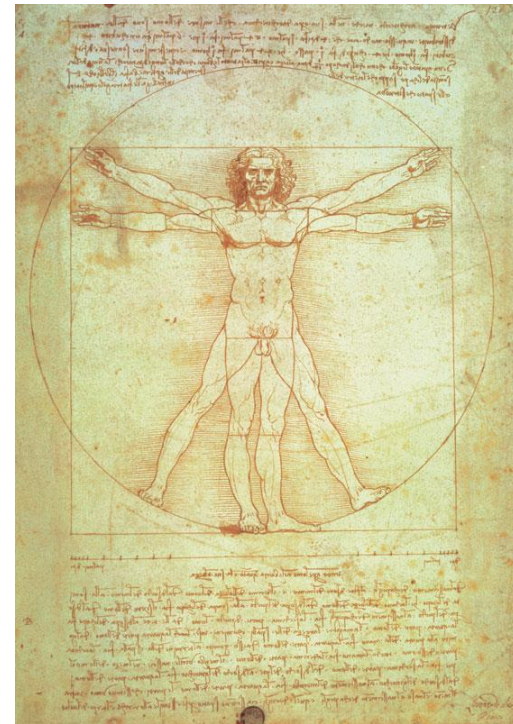

Malířství

- Olejomalba
- Objev perspektivy
- Dokonalé zachycení podoby lidského těla, zobrazování nahých postav
- Náměty z mytologie a historie, portréty
- Malíři podepisují svá díla
- Nejslavnější renesanční umělci – Itálie –
Leonardo da Vinci, Michalangelo Buonarroti,
Raffaello Santi, Sandro Botticelli...

Leonardo da Vinci

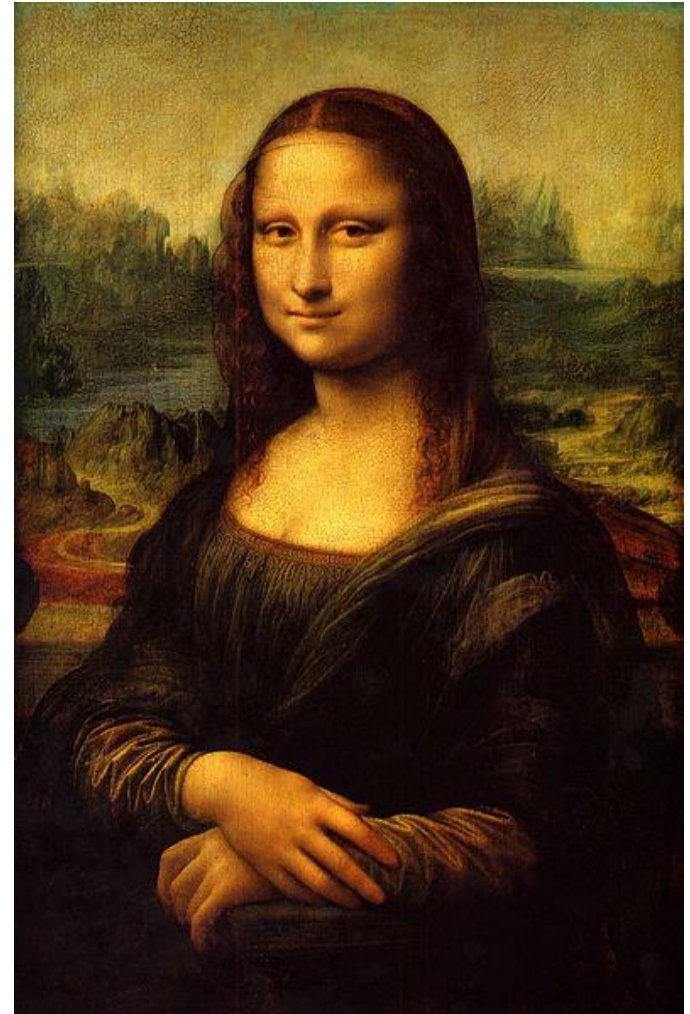
- Snaha vystihnout ideální proporce lidského těla - Vitruviův muž (uč.str. 99) –
- - pitvy lidského těla – znalost anatomie (odpor církve)
- - malíř – portrét **Mony Lisy = Gioconda**
- - sochař – žádné dílo nebylo dokončeno
- - architekt
- - vynálezce – kružítko, houfnice, odstředivá pumpa, vrtulník, tank, kolo...
- - vědec
- - básník

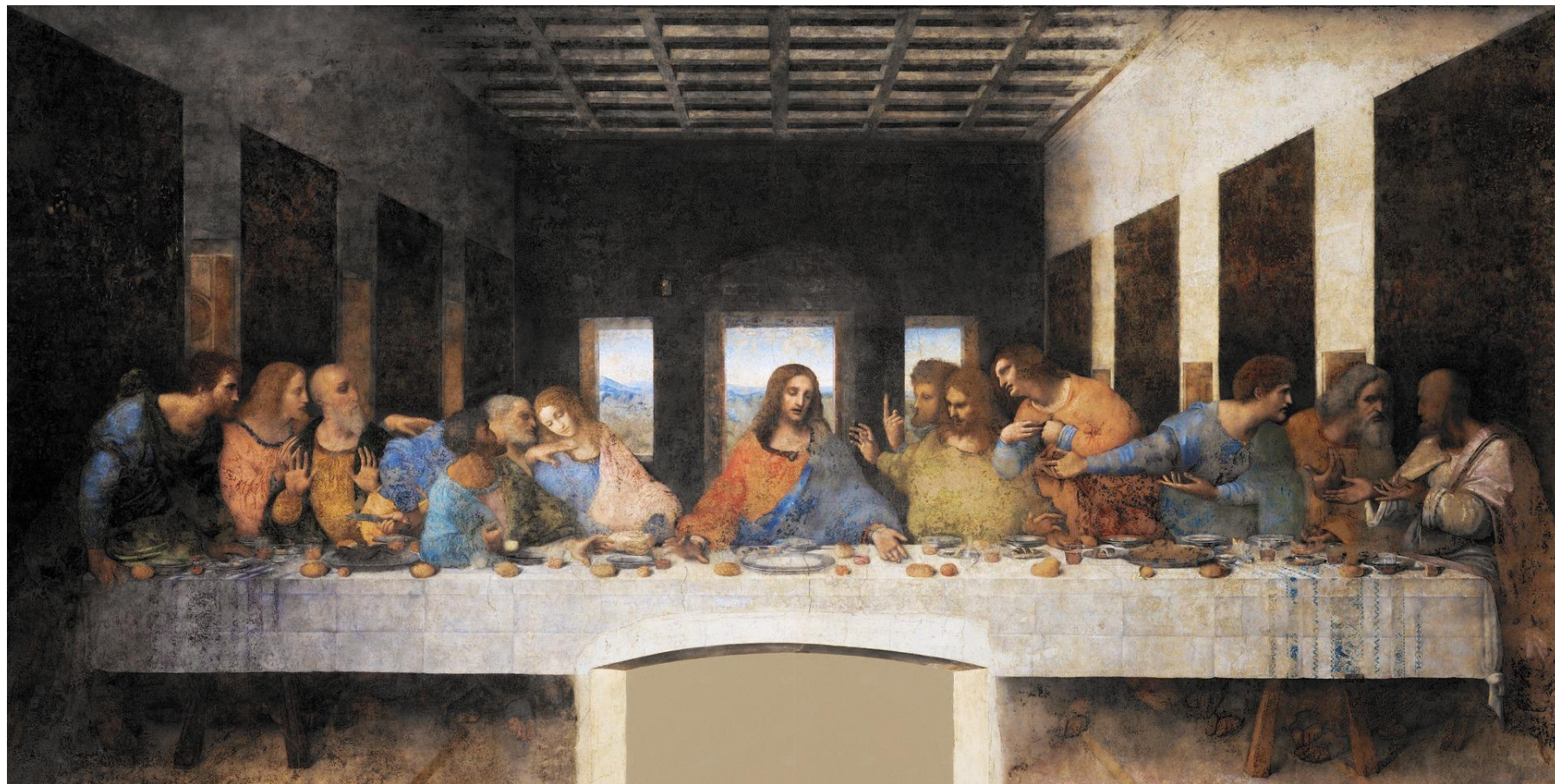
Vitruviův muž

Leonardo da Vinci – Mona Lisa

- nejslavnější portrét všech dob
- vystaven v Louvru v Paříži
- olej na dřevě, 77x53 cm
- modelem Lisa del Gioconda, žena florentského obchodníka
- tajemný úsměv, oční kontakt,
- propracované detaily,
- rozostřené pozadí

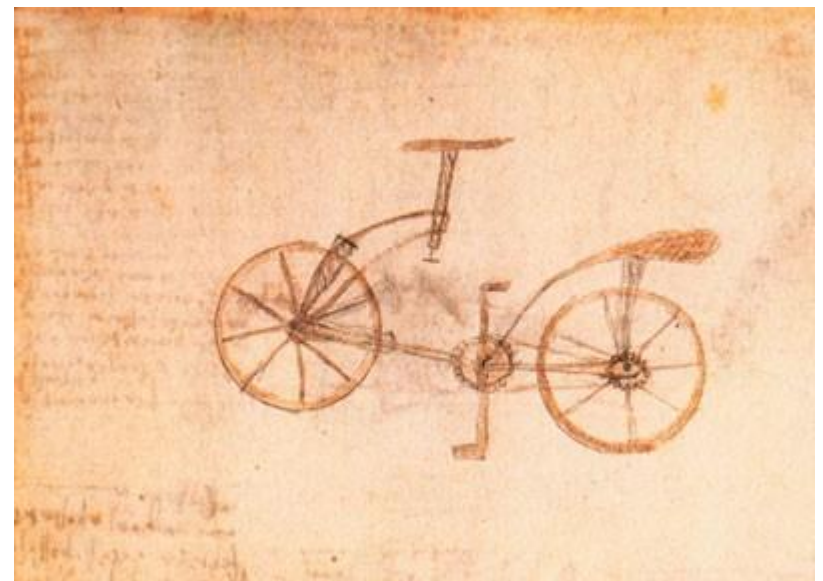
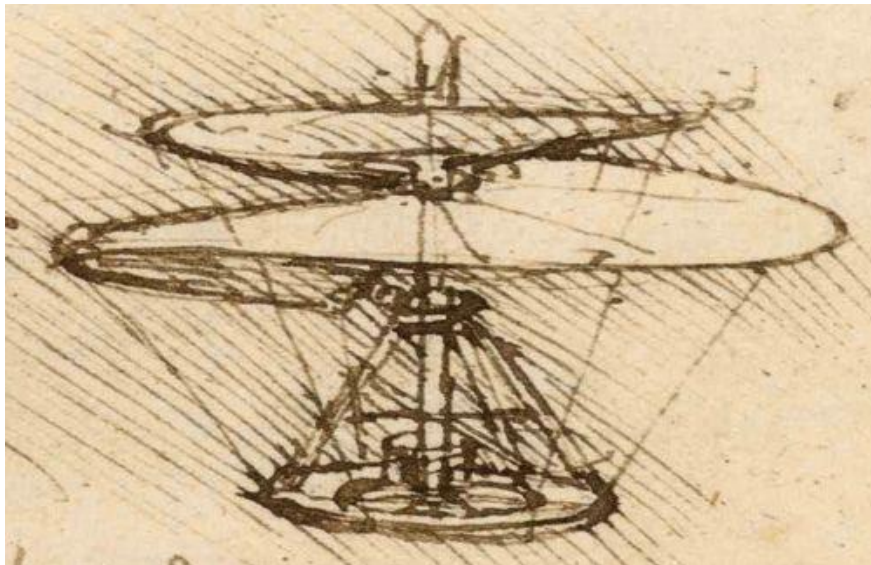
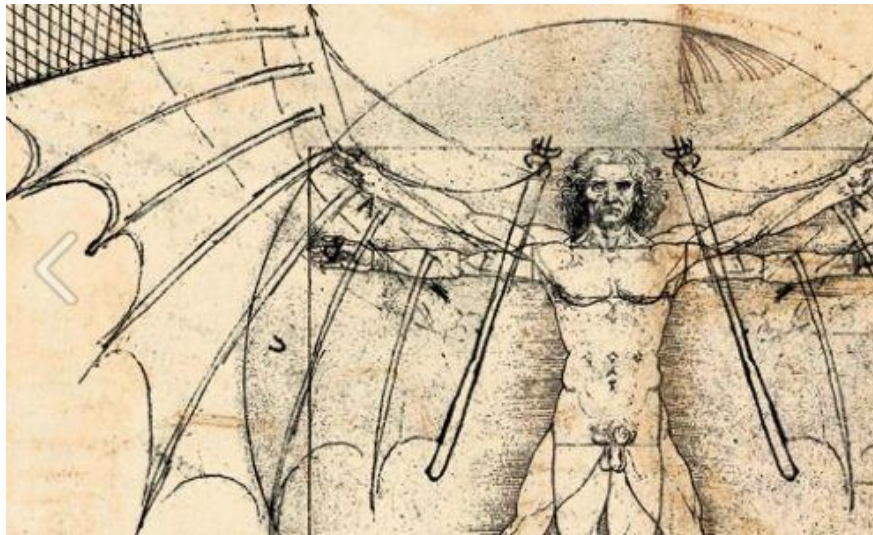

Poslední večeře – freska Milán

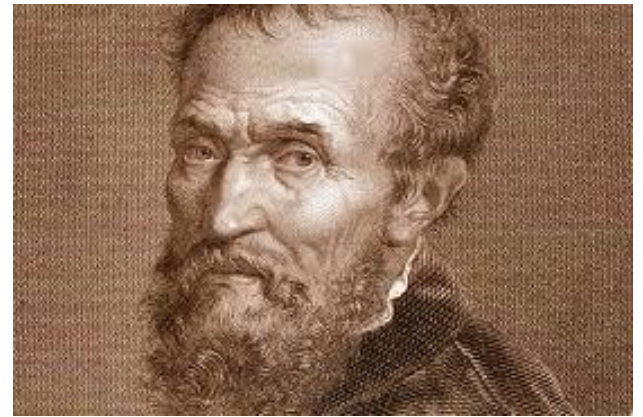

Leonardo da Vinci- Poslední večeře

Vynálezce

Michelangelo Buonarroti

- - zobrazena i krása člověka, souměrnost tělesných proporcí, harmonie
- Hlavní dílo – nástropní freska **Stvoření světa** v **Sixtinské kapli (Vatikán)**
 - kopule chrámu sv. Petra (Vatikán)
 - socha **David** (Firence)

Sixtinská kaple - Vatikán

Detail fresky – „Stvoření světa“ Bůh a Adam

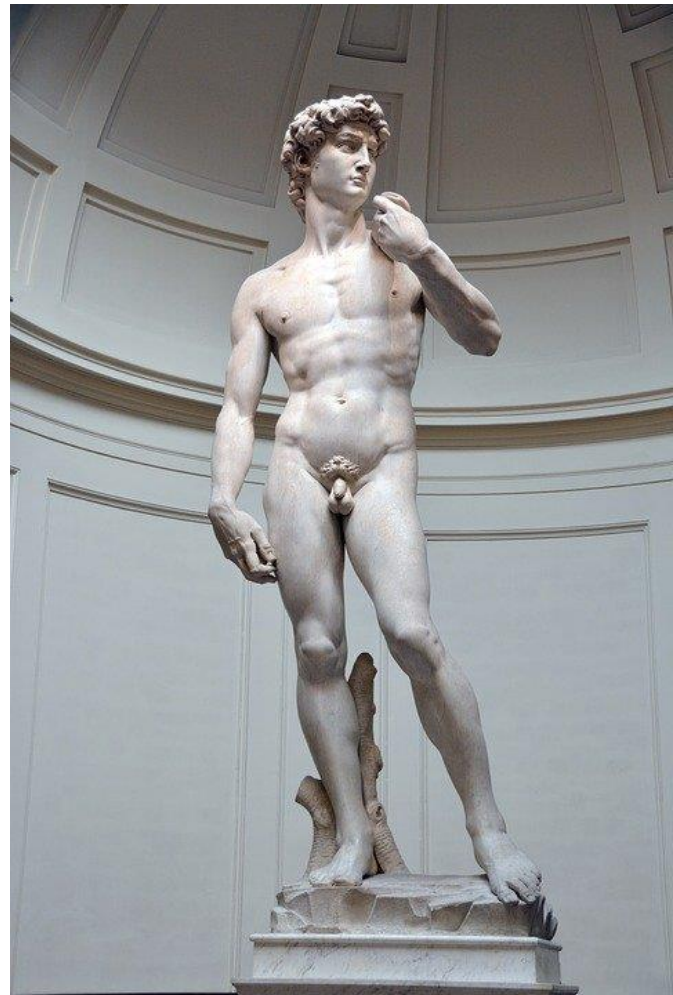

Michelangelo Buonarroti

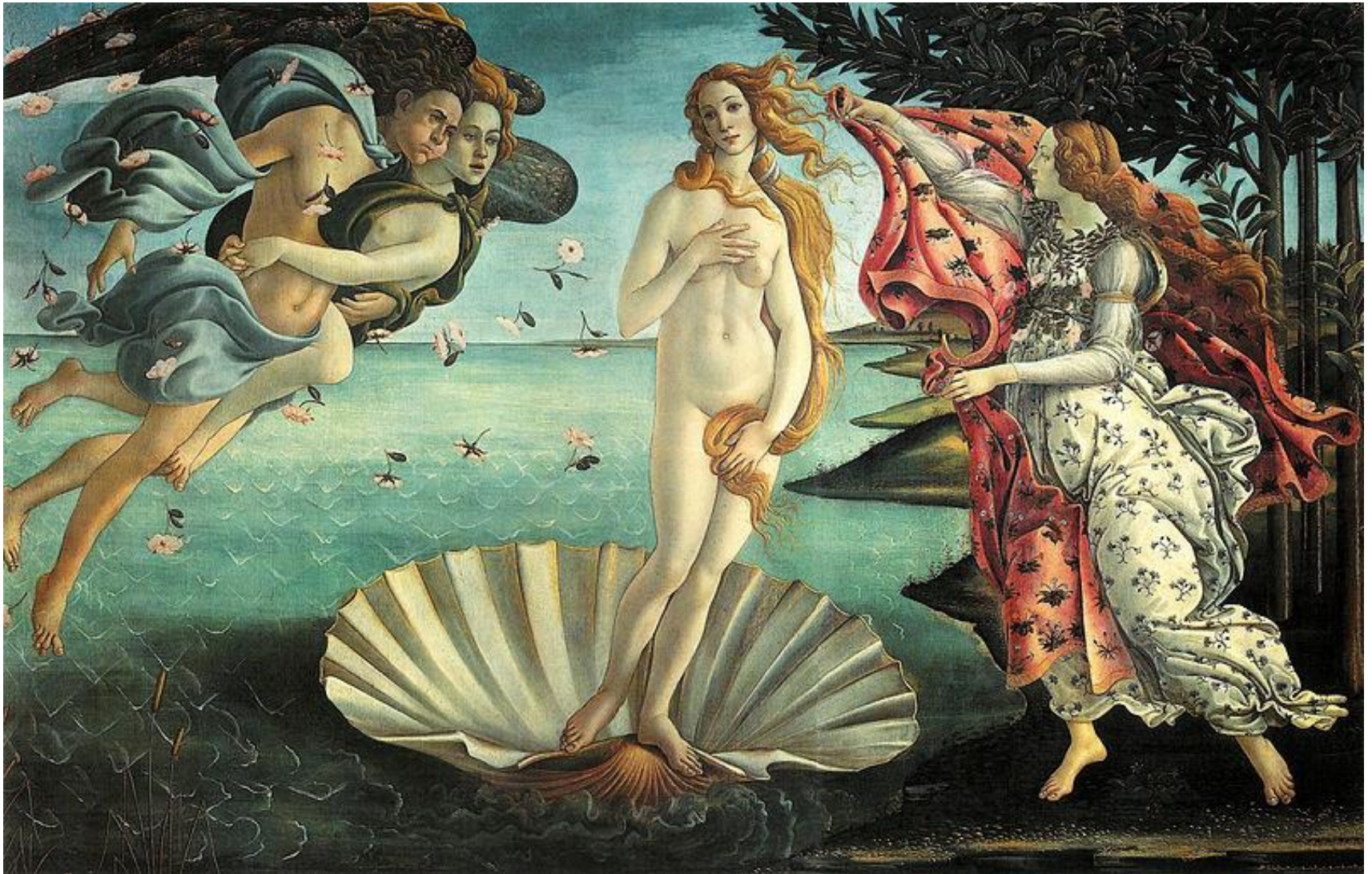
- Architekt ústředního prostoru a kopule chrámu sv. Petra v Římě

Mramorová socha Davida ve Florencii

Sandro Botticelli – Zrození Venuše

Raffael Santi

- Hlavní architekt chrámu sv. Petra v Římě
- Sixtinská Madona

Albrecht Dürer - autoportréty

Albrecht Dürer – inspirace přírodou

Renesanční architektura v Čechách

Zámek Litomyšl (UNESCO)

Zámek Opočno

Stará Ves nad Ondřejnicí

Letohrádek Belveder (královny Anny) Praha

Zámek Velké Losiny

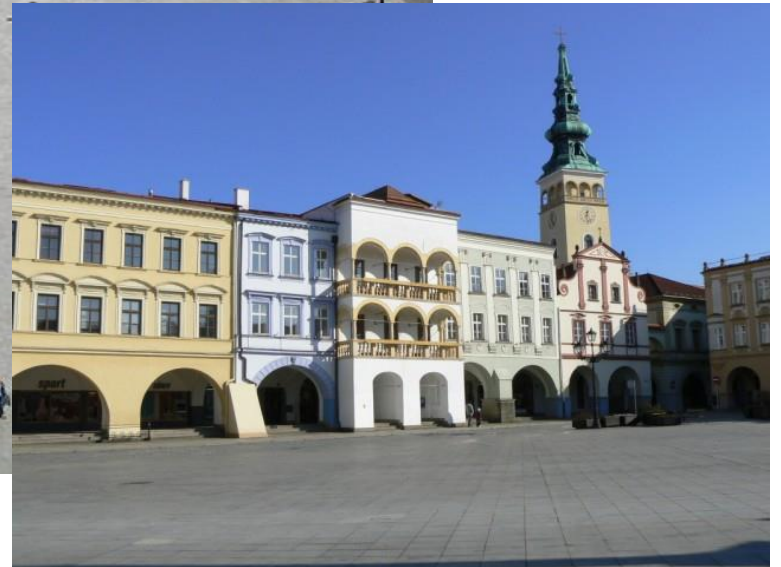
Letohrádek Hvězda na Bílé hoře

Náměstí Telč (UNESCO)

Nový Jičín

Zdroje obrázků

- <http://commons.wikimedia.org/wiki/Opo%C4%8Dno>; [cit 2012-08-04]
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Velke_Losiny_chateau_arcades_1.jpg [cit 2012-08-04]
- <http://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=sgrafita> [cit 2012-08-04]
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Litomy%C5%A1l,_Schloss.jpg [cit 2012-08-04]
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Velke_Losiny_chateau_arcades_1.jpg [cit 2012-08-04]
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Z%C3%A1mek_Litomy%C5%A1l_1.JPG [cit 2012-08-04]
- ; http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Z%C3%A1mek_Litomy%C5%A1l_9.JPG [cit 2012-08-04]
- <http://commons.wikimedia.org/wiki/Opo%C4%8Dno> [cit 2012-08-04]
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Stara_Ves_nad_Ondrejnicí_CZ_chateau_038.jpg [cit 2012-08-04]
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Praha%BEsk%C3%BD_hrad,_Letohr%C3%A1dek_kr%C3%A1lovny_Any,_sloupy_01.jpg [cit 2012-08-04]
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Praha,_Liboc,_Obora_Hv%C4%Bzda,_letohr%C3%A1dek_Hv%C4%Bzda.JPG [cit 2012-08-04]
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5d/Houses_in_Tel%C4%8D.jpg [cit 2012-08-04]

Zdroje obrázků

- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/98/Nov%C3%BD_Ji%C4%8D%C3%ADn_z_v%C4%9B%C5%BEE_radnice.jpg [cit 2012-08-04]
- [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:La_nascita_di_Venere_\(Botticelli\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:La_nascita_di_Venere_(Botticelli).jpg) [cit 2012-08-04]
- http://commons.wikimedia.org/wiki/Mona_Lisa [cit 2012-08-04]
- <http://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=Sixtinsk%C3%A1+madona> [cit 2012-08-04]
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:StPetersBasilica_Keyhole_2.jpg [cit 2012-08-04]
- <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Duerer01.jpg>, [cit 2012-08-04]
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Durer_Young_Hare.jpg [cit 2012-08-04]
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Durer_the_large_turf.jpg [cit 2012-08-04]